

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE
LISSE

06 De impact op
(gezins)leven

09 Vredevorst
en politiek

19 Vrede

Jozef en de geboorte van Christus

ds. A. Schreuder, Beekbergen

De volheid des tijds is aangebroken. God gaat Zijn Zoon in de wereld zenden. De Zoon van God zal de menselijke natuur gaan aannemen.

► **Jozef, gij zone Davids, zijt niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want Hetgeen in haar ontvangen is, Dat is uit den Heiligen Geest.**

Mattheüs 1:20b

Maria zal overschaduwd worden door de Heilige Geest en uit haar zal de Zaligmaker geboren worden. De Heere gaat niet alleen haar, maar ook Jozef, met wie ze ondertrouwd is, inschakelen in Zijn Goddelijke raad. Het geslachtsregister van de Heere Jezus in Mattheüs eindigt met Jozef.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE LISSE

Op 6 september 1865 wordt er in Lisse door ds. C. Kloppenburg een Kruisgemeente geïnstitueerd, die bijeenkomt in een klein kerkje aan de Kanaalstraat. Enkele maanden later begint men op het

aangrenzende perceel met de bouw van een nieuwe kerk. In verband met de groei van de gemeente wordt dit kerkgebouw in 1887 vervangen door nieuwbouw. Op 17 augustus 1935 legt ds. H. Ligtenberg de eerste steen van het huidige kerkgebouw. Op 7 februari 1936 neemt hij de nieuwe kerk in gebruik met een preek over 1 Koningen 8:57. In 1997 wordt er bij de hoofdingang een aanbouw gerealiseerd, waarmee het aantal zitplaatsen op 1160 komt. Ook krijgt de kerk dan voor het eerst een naam: Salemkerk. Een jaar later wordt er een luiddklok geplaatst. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Uw trouw is groot' en in 'O Salem, roem den HEER' der heren'. Het aantal belijdende leden bedraagt 727, het aantal doopleden 491.

In vers 16 staat: 'En Jakob gewon Jozef, de man van Maria, uit welke geboren is JEZUS, gezegd Christus'. Jozef is uit Davids huis. Zo spreekt de engel hem ook aan. Hij is de man die naar menselijke berekening de vader van de Messias moest zijn. Jozef kon en mocht echter niet de natuurlijke vader van de Heere Jezus zijn. Christus moest immers buiten de toerekening van Adam geboren worden. Op het beslissende moment wordt Jozef uitgeschakeld, want hij kon de tweede Adam niet voortbrengen. In Mattheüs 1:15-25 lezen we hoe Jozef na bange zielenstrijd door Goddelijke openbaring Jezus als zijn eigen Kind mag aanvaarden door met Maria te trouwen.

Bange zielenstrijd

Jozef ontdekt dat zijn verloofde Maria in verwachting is. Toen Maria van de engel Gabriël de boodschap kreeg dat ze de moeder van de Heere Jezus zou worden, heeft ze in diepe eerbied gezegd: 'Zie, de dienstmaagd des Heeren; mij geschiede naar Uw woord' (Luk. 1:38).

Ze heeft haar weg in de hand van de Heere gelegd. Als Jozef ontdekt dat Maria een kindje verwacht, is hij ten einde raad. Hij hield zielsveel van Maria, maar hoe kon hij nu met haar trouwen terwijl ze zonder zijn toedoen en medeweten in verwachting was geraakt?

Wat moet hij doen? Hij weet het niet. In vers 19 staat van Jozef dat hij rechtvaardig was. Hij begeerde de Heere te dienen en naar Zijn geboden te leven. Jozef heeft alles overwogen. Hij had het recht haar openlijk aan te klagen voor ontrouw en haar zo te schande te zetten. Dat kan hij echter niet.

Maar haar huwen en net doen alsof er geen vlek aan haar kleeft, daar verzet zijn geweten zich tegen. Wat gaat deze jonge man teer om met zijn gevoelens van liefde voor Maria en wat wil hij ook in alles eerbaar en kuis

in de weg van de Heere gaan. Jozef vindt een uitweg: haar heimelijk verlaten. Dan zou de smaad op hen beiden rusten. Wat een zelfverloochening! Maar als Jozef dat van plan is, grijpt God in.

Goddelijke openbaring

Aan Jozef verschijnt een engel des Heeren in de droom, zeggende: 'Jozef, gij zone Davids, zijt niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want Hetgeen in haar ontvangen is, Dat is uit den Heiligen Geest'. Jozef krijgt, als zoon van David, de opdracht het Kind Dat Maria verwacht, als zijn eigen zoon te adopteren. Met deze boodschap lost de engel het raadsel op waarmee Jozef liep.

Jozef wordt als zoon van David er eerst totaal buitengezet.

De Heere geeft hem de opdracht om op te treden als vader van het Kind van Wie Maria de moeder is. Vervolgens maakt de Heere juist aan Jozef de naam van dit Kind bekend: hij moet Hem 'Jezus' noemen, 'want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden'.

Mattheüs schrijft dat Jesaja 7 vers 14 nu in vervulling gaat: 'Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren en gij zult Zijn Naam heten Immanuël; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons'. Jesaja profeteerde dat 'een maagd' zwanger zou worden. Mattheüs mag nu echter weten dat die maagd Maria is en schrijft daarom 'de maagd'. Jozef wordt als zoon van David er

eerst totaal buitengezet. Vervolgens schenkt de Heere aan hem, als nazaat van het huis van David, Gods Zoon als zijn Kind.

Ziehier het wonder dat Christus als de tweede Adam, zonder de toerekening van Adams zonde, ingeplant wordt in het huis van David. Hij is Zijn broeders in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde. Wat een wonder dat Gods Zoon Zich zo diep wilde vernederen en één wilde worden met de zonde van Zijn Kerk om hun Zaligmaker te kunnen zijn.

Gelovige aanvaarding

Jozef volgt het bevel van de Heere op. Wat eerst onmogelijk was, wordt nu zo gemakkelijk. Het staat er zo eenvoudig in vers 24: 'Jozef dan, opgewekt zijn van de slaap, deed gelijk de engel des Heeren hem bevolen had, en heeft zijn vrouw tot zich genomen'.

Door Goddelijke openbaring wordt hij ingewonnen en overwonnen om Maria tot vrouw te nemen. Door de gelovige aanvaarding neemt Jozef de taak als vader op zich om voor het Kind Jezus te zorgen en Het te beschermen. In Mattheüs 2 lezen we verschillende keren dat de Heere hem opdraagt 'het Kindeken en Zijn moeder tot zich te nemen', opdat Het niet zal vallen in de handen van de moordlustige Herodes. De Heere waakt over Zijn Kind en schakelt Jozef daarvoor in.

In deze geschiedenis van Jozef komt zo duidelijk naar voren hoe de Heere in het leven der genade plaatsmaakt voor Christus. Wat is het een les om eerst als een verloren adamskind er buitengezet te worden. Maar als we dan van onze kant niet meer zalig kunnen worden, gaat de Heere openbaren dat juist zulken nog zalig kunnen worden door een geschenken Zaligmaker. De Zaligmaker, Die als Namen draagt: Jezus en Immanuël. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt.

Hebreeën 11:1a

HET ZALIGMAKEND GELOOF

Als de nodiging van Gods Woord tot hen kwam, 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren', of als Christus in Zijn volle algenoegzaamheid en heerlijkheid Zich aan hen openbaarde, ja, dan geloofden zij. Dan moesten zij wel geloven dat God met hen begonnen was en dat er verzoening was in Christus' bloed. Dan riepen ze soms uit: 'Heere, ik zal nooit meer twijfelen'. Doch het is vaak zo van korte duur. En dan loopt het weer over die ene zaak, of hun zonden waarlijk om Christus' wil vergeven zijn. Dat kunnen noch durven zij zeggen. Maar wanneer die zo- even gemelde oefeningen van het geloof in hen zijn, wat is dat dan anders dan de omhelzingen van Christus, die de vrede en de blijdschap in hun ziel brengen, al hebben zij zelf daarover niet dát volle licht dat de bevestiging van de Heilige Geest werkte in het meer geofende volk.

De oplossing ligt hier. Wij hebben te onderscheiden tussen de hebbelijkheid en de oefening van het geloof, gelijk de godzalige en te weinig gelezen Comrie leert: 'Wij noemen het geloof een ingestorte hebbelijkheid, of vermogen, om het van alle andere te onderscheiden en om deszelfs ware oorsprong en natuur aan te wijzen'. Niet alsof het geloof onder de natuurlijke of door oefening verkregen hebbelijkheden geteld worden moet, want 'het is een ingestort vermogen'. Het is Gods gave, zegt de apostel (Ef. 2:8), ▶

- ▶ waardoor wij zalig worden”. Te onderscheiden is dus het geloof en het geloven, gelijk ook onze geloofsbelijdenis leert.

Nu doet het aan het wezen des geloofs niet af dat wij vaak de oefening van het geloof missen, dat we niet geloven kunnen, dat we in veel twijfelingen verkeren. De wedergeborene, die door het ingeplante geloof Christus ingelijfd werd, heeft in de vruchten het bewijs dat het wezen des geloofs een kennen en vertrouwen is. Het is de vaste grond, waarop zij voor afval uit de genadestaat bewaard worden, omdat Gods raad onveranderlijk en Christus' verdienste en voorbede volkomen zijn. Maar deze grond is in ieder gelovige, namelijk hun zijn in Christus door dit ingewrochte geloof, niet als een voorbijgaande daad, maar als een hebbelijkheid, waaruit hun daden voortkomen.

Geschiedde de inlijving door een daad, dan zou die inlijving blijven zolang de daad duurde, maar zodra die ophield, zou de inlijving ook ophouden. *)

Doch zo is het niet. Daarom hebben onze vaders zo sterk van het geloof gesproken in betrekking tot de vereniging met Christus, en daarom is het geloof dus een vaste grond der dingen die men hoopt. Hiermee wordt veel afgesneden wat men voor geloof houdt, doch dat het wezen des geloofs mist. Het is wel zeer droevig dat velen zichzelf en anderen opbouwen op indrukken in de consciëntie, gevoeligheden in het gemoed, gezichten en psalmversjes, zonder dat ooit enige ware kennis van en betrouwen op Christus gekend werd. Men zie toch toe, opdat niet het schijn geloof ons bij de dood zonder Borg voor onze schuld en zonden doe staan, en ons eeuwig alles tekortschiet.

*) Comrie, *Heidelbergse Catechismus*, pag. 436.

▶ wordt vervolgd

Een engel uit de hemel

J. van 't Hul, Lieren

Het is negen uur in de morgen. In Jeruzalem beklimt de dienstdoende priester eerbiedig de trappen van de tempel. Hoe branden zijn genegenheên, om 's Heeren voorhof in te treên.

Vanuit de bergen van Judéa is Zacharias afgereisd naar Jeruzalem. Voor hem is dit een bijzondere dag. Het lot was in de schoot geworpen en het beleid was van de Heere. Zacharias is aangewezen om in de tempel voor Gods aangezicht het dagelijkse reukoffer te ontsteken. 'Hij is aan de beurt, omdat het Gods beurt is om tot hem te spreken' (Wisse).

In zijn rechterhand draagt hij het gouden wierookvat. Andere priesters hebben het gouden reukaltaar al gereinigd van de as van de vorige dag. De lampen zijn toebereid, het lam is geslacht, het bloed gesprengd. De priester is op zijn post. Het is de ure van het morgengebed. In de voorhoven hebben de Israëlieten zich verzameld. Verder mogen ze niet komen. Ze willen getuige zijn van de eredienst en zijn nu verootmoedigd in stil gebed. In de stilte heffen ze hun harten op tot God. Straks zullen ze van de priester de zegen ontvangen en daarna heengaan in vrede.

Tussen de velen die zich in de voorhof verzameld hebben, staat ergens een oude vrouw, alleen. Het is Anna, de dochter van Fanuël. Ze week immers niet uit de tempel met vasten en

bidden. Ze wás er, nacht en dag, bij elk morgenoffer en bij ieder avondoffer. Ze slaat nooit over, weer of geen weer. Nu staat ze daar te wachten op Hem Die is en Die was en Die komen zal.

Een engel bij het altaar

'En van hem werd gezien een engel des Heeren...'. Zacharias bevindt zich in het heilige, waar het reukofferaltaar staat. Achter het voorhangsel ligt het heilige der heiligen, maar daar, in die ontzagwekkende plaats vol donkerheid, mag Zacharias niet komen. Hij is priester, geen hogepriester. Trouw doet hij zijn ambtelijk werk, 'onberispelijk', zoals altijd. De wierook ontbrandt, als reukwerk voor God toegericht. En in de stilte klimt zijn stem naar boven, een gebed voor zijn volk dat in de voorhof staat, een bede om de komst van de Messias: 'Och, dat Israëls verlossing uit Sion kwame'. Opeens is Zacharias niet meer alleen. Terwijl de geur van de specerijen opstijgt, staat rechts van het reukaltaar een van Jehova's engelen, een zichtbare hemelbode, niet in een visioen, niet in een gezicht, maar werkelijk, lichamenlijk. Die boodschapper Gods is gezonden vanaf de troon der

tronen naar deze wereld, naar de stad Jeruzalem, naar de tempel, naar deze eenzame mens in het heilige. 'Wij zien hier de sedert vierhonderd jaar gesloten gemeenschap tussen hemel en aarde weer geopend' (Da Costa). Het is de engel Gabriël. Het is niet zómaar dat juist Gabriël hier staat. In Daniël 9:21 was het ook Gabriël geweest die als de verkondiger van de goede boodschap aan Daniël de tijd van de Messias had aangekondigd. Dat juist deze engel nu opnieuw verschijnt, wil zeggen dat de oude bedeling voorbij is. De beloften die Gabriël toen, vijf eeuwen geleden, heeft uitgesproken, worden nu verzegeld: de profetie wordt vervuld. Alles loopt uit op de komst van de Messias.

Vrees en beving

Zacharias raakt ontroerd. Wat voor goeds heeft hij als schuldig zondaar te verwachten van een engel uit de hoge hemel? Lukas schrijft: '... en vreeze is op hem gevallen'. Het lichamelijke en het hemelse gaan hier beneden nu eenmaal niet goed samen. Want daar zit altijd de zonde tussen.

De profetie wordt vervuld. Alles loopt uit op de komst van de Messias

Hoe kon, vraagt Kohlbrugge, een man die rechtvaardig voor God was nu toch zo schrikken van de verschijning van een engel? Hij antwoordt: 'Ach, wie in zichzelf rechtvaardig is, kan wel pochen en zich vleien dat hij vol van de liefde is, die immers alle vrees uitdrijft. Zacharias had echter niet veel te roemen. Hij openbaarde zich als een mens en anders niets, en zij die voor God in oprechtheid wandelen, zinken weg voor iedere openbaring van Zijn heerlijkheid'.

De engel zegt: 'Vrees niet, Zacharias (de engel ként hem, kent zijn naam!), want uw gebed is verhoord, en uw vrouw Elisabet (de engel kent haar

ook!) zal u een zoon baren' (Luk. 1:13). 'Dit 'vrees niet' is de groetenis van het morgenrood van het nieuwe verbond. Dit 'vrees niet' is geen lege klank, maar vol van levende inhoud door de kracht van het bloedig offer en de voorbede van de grote Hogepriester' (I. Kievit).

Zojuist had Zacharias bij het altaar ambtelijk gebeden voor het volk, voor de komst van het Koninkrijk en de vervulling van de beloften voor Israël. Dat gebed zal worden verhoord. Maar niet alleen dát gebed, de engel benoemt het heel concreet: het gaat ook om het vroegere gebed van Zacharias en Elisabet om een kind, om een zoon. Het gebed dat al lang was verstomd. Jaren geleden hadden ze de hoop al opgegeven en hun gebeden hadden een einde genomen. Ze waren immers al ver op hun dagen gekomen. Maar, zegt Kohlbrugge: 'God, de Heere, heeft een goed geheugen. Zoals Hij het gebed geeft, zo geeft Hij ook de verhoring. Hij is nog nooit te laat gekomen'. ♦

► wordt vervolgd

► Vanuit de bergen van Judéa is Zacharias afgereisd naar Jeruzalem.

De impact op ons (gezins)leven

ds. A. Schot, Nunspeet

De strijd tussen Hamas en Israël speelt zich ook af binnen onze woningen. Nog nooit was een oorlog in het Midden-Oosten zo dichtbij als nu.

Wat in het Midden-Oosten gebeurt, is binnen enkele ogenblikken in onze huiskamer. Afstanden spelen voor het delen van informatie geen enkele rol meer. We behoeven niet meer te wachten op de krant van morgen. De media bezorgen de informatie, al of niet gekleurd, letterlijk bij ons thuis. Mijn moeder zei weleens: 'Een mens krijgt niet de kracht om het leed van de hele wereld te dragen'. De vraag is wat al deze informatievoorziening met ons doet. Verschillende oudere mensen zeiden me dat ze de krant

niet meer lezen, omdat ze het allemaal niet meer verwerken kunnen wat ze onder ogen krijgen. Moeten we ons werkelijk overladen met alle details van het nieuws uit de hele wereld?

Telefoon en camera

Daar komt bij dat we leven in de tijd van het beeld. Iedereen heeft een mobiele telefoon met camera- en videofunctie. Overal hangen beveiligingscamera's. In veel auto's zit een dashcam. Zelfs terroristen dragen

bodycams om hun daden vast te leggen. Beelden worden opgenomen en al of niet bewerkt getoond, door Hamas, door Israël, door nieuwsprogramma's, maar ook op allerlei sociale platforms zoals X (voorheen Twitter) en dergelijke. Op deze beelden zijn gewonden te zien, maar ook (delen van) dode mensen, al of niet geblurred (vervaagd). Ook op YouTube worden deze beelden (ongecensureerd/ongeblyurred) geplaatst. Als gevolg hiervan zijn zulke beelden voor iedereen beschikbaar.

De verbeelding laat niets meer te wensen over. Er zijn video's waarop te zien is hoe mensen doden of zelf gedood worden. Is het beleid van het Reformatorisch Dagblad om geen lijken te tonen, op sociale media gelden andere regels. En alles went. Wat doet dit met het gedrag van de opgroeiende generatie? We zien hoe onder invloed van de media de opvattingen over huwelijk en seksualiteit verschuiven. Wat doen deze beelden met betrekking tot opvattingen over geweld?

Realiteit en fictie

Het gevaarlijke is dat in de media realiteit en fictie vloeiend in elkaar overgaan. De beelden die wij uit het Midden-Oosten zien, komen overeen met de beelden die gezien worden in gewelddadige games die op internet worden aangeboden. Een realistische oorlog lijkt op deze manier een spel geworden. Het verschil is wel dat men in een spel meerdere levens heeft voordat de 'game over' is. Spellen worden steeds realistischer en de realiteit wordt steeds meer een spel... Ook de oorlog in Oost-Europa is een drone-oorlog geworden. Met iets dat als speelgoed begon, wordt nu dood en verderf gezaaid. Vanaf afstand bestuurt men een drone en laat granaten vallen op soldaten in loopgraven. Wat doet het ons allemaal?

Een ander aspect is de wijze waarop deze daden worden uitgevoerd.

De ongehoorzaamheid van de melaatse

ds. P.D. den Haan, Rijssen

De Hamasstrijders moorden in koelen bloede. De vraag is: 'Hoe kan een mens zoiets doen?' Zeker, we zijn van nature geneigd om God en onze naaste te haten'. Maar er is een verschil tussen een hatelijk hart hebben, of in de zonde van de haat uitbreken. Onderzoek heeft uitgewezen dat deze mannen gehandeld hebben onder invloed van drugs. Bewust werden menselijke gevoelens uitgeschakeld. De zogenaamde jihadi-drug werd berucht vanwege IS-strijders, die in Irak en Syrië de pillen innamen, waarna ze onder invloed de hoofden van hulpeloze gevangenen afhakten.

Het Midden-Oosten wordt de laatste jaren overspoeld met de jihadi-drug. Zo onderschepten de Verenigde Arabische Emiraten afgelopen maand nog een lading met 86 miljoen Captagon-pillen ter waarde van zo'n miljard dollar (De Telegraaf, 20 oktober). Syrië zou de belangrijkste producent zijn. Een paar jaar geleden onderschepte Italië een zending ter waarde van maar liefst 1,1 miljard dollar. Vaak is gebleken dat mensen die met een schietwapen massamoorden pleegden onder invloed waren van bepaalde medicijnen. Ook hier ligt een punt van bezinning. Wat doen medicijnen met een mens? Hoe verdoofd is de wereld waarin wij leven?

Vreze des Heeren

Dit zijn zomaar enkele vragen. Vele vragen zijn eraan toe te voegen. Het is naïef om te denken dat dit alles zich 'ver van ons bed' afspeelt. Die tijd is helaas voorbij. Er is slechts één wapen dat ons staande kan houden en dat is 'de vreze des Heeren'. Onze jongeren hebben behoefte aan mensen die als de dichter van Psalm 34 zeggen: 'Komt, gij kinderen, hoort naar mij; ik zal u des HEEREN vreze leren'. Opmerkelijk dat dit staat in de context van Gods bescherming van de Zijnen! ♦

► slot volgt

Maar hij uitgegaan zijnde, begon vele dingen te verkondigen en dat woord te verbreiden, also dat Hij niet meer openbaarlijk in de stad kon komen, maar was buiten in de woeste plaatsen; en zij kwamen tot Hem van alle kanten.

Markus 1:45

Markus wijst ons op hoe de genezen man omgaat met de drievoudige opdracht van de Heere Jezus. Toen hij wegging, kon hij zich niet inhouden en vertelde hij aan iedereen wat de Heere Jezus gedaan had in zijn leven en wat hij gehoord en gezien had. Daardoor gebeurt er precies wat de Heere Jezus niet wilde. Hij kon niet meer in Kapernaüm blijven omdat er zoveel mensen naar Hem toekwamen. Ze kwamen niet met het verlangen om met God verzoend te worden, maar met het verlangen om een wonder te zien of om een wonder te ervaren in hun eigen leven. Hoeveel zullen er vanaf de tijd van de Bijbel tot aan de dag van vandaag geweest zijn die de Heere Jezus volgen en Hem prijzen om Wie Hij is en wat Hij doet? Maar die Hem niet nodig hebben voor datgene waartoe Hij gekomen is? Hij is namelijk gekomen om de deugden van Zijn Vader te verheerlijken in het zalig maken van zondaren. Of dat bij de melaatse zo geweest is, laat de Bijbel in het midden en daarom behoren wij dat ook te doen. Voor ons is de les dat ongehoorzaamheid aan Christus altijd gevolgen heeft. Het is onmisbaar noodzakelijk om de eer en de verheerlijking van God op de hoogste plaats in ons leven te zetten. Dat is ware gehoorzaamheid.

We zouden misschien kunnen denken: 'Is het nu zo erg dat deze genezen man sprak over wat er in zijn leven gebeurd was?' De Heere

Jezus ontvangt toch de eer. Mensen kwamen van alle kanten naar Hem toe. Waar ons hart vol van is, loopt toch onze mond van over? We moeten toch dankbaar zijn? Echter, we moeten hier niet lichtvaardig over denken. Het lijkt zo goed en mooi wat de genezen man doet, maar het is ongehoorzaamheid. Deze man was de Zoon van God ongehoorzaam. En daarmee was hij God ongehoorzaam. Door zijn ongehoorzaamheid was hij een verhindering voor de Zaligmaker om Zijn Vader te verheerlijken. Door zijn ongehoorzaamheid was hij ook een verhindering om het getuigenis te geven aan de godsdienstige leiders in Jeruzalem die de Heere Jezus verwierpen als Messias. Door zijn ongehoorzaamheid toonde hij juist ondankbaar te zijn. Immers, de kern van de ware dankbaarheid is gehoorzaamheid. Gehoorzaamheid is God verheerlijken door te leven naar Zijn wil en wet. 'Hoor wat mij God deed ondervinden; wat Hij gedaan heeft aan mijn geest', dat moet niet op de voorgrond staan, maar gehoorzaamheid aan God.

Vragen:

1. *Waarom is de ongehoorzaamheid van de genezen man zo erg?*
2. *Wat is ware dankbaarheid? Wat hoort bovenaan te staan?*
3. *Wat zijn de gevolgen van de ongehoorzaamheid van de genezen man?*

► slot

Herodes Antipas

ds. J. de Kok, Sint-Annaland

In dit artikel staan we stil bij de viervorst Herodes Antipas. Hij begon te regeren na de dood van zijn vader in het geboortjaar van de Heere Jezus. Hij was de langstzittende vorst van de viervorsten.

In het jaar 39 na Christus wordt hij verbannen. Dus Herodes Antipas regeerde nog ten tijde van de omwandelingen en de dood van de Heere Jezus.

Zo komen we deze over Galilea en Perea regerende viervorst op verschillende plaatsen in de evangeliën tegen. De eerste keer is dat in Mattheüs 14:1. Herodes hoort daar het gerucht van Jezus en is bang dat Johannes de Doper opgewekt is uit de doden. Wat een wonderlijke gedachte van Herodes Antipas. Waarom spreekt deze heidense vorst over een opwekking uit de dood? Ach, zo heidens was deze Herodes niet. Wie zijn leven wat bestudeert, ziet dat hij behoorlijk thuis was in de Joodse godsdienst. Ja, hij kon het op een bepaalde manier aardig vinden met de Joden. Maar... ook met de Romeinen. Herodes Antipas was iemand die wereld én godsdienst aan de hand hield. Die van twee walletjes at. Die Johannes de Doper graag hoorde preken en diep respect voor hem had (Mark. 6:20). Maar... hij hield ook van het uitbundige paleisleven.

Van eer, aanzien en macht. En Herodes had zo ook zijn boezemzonde. Die lag op het gebied van het zevende gebod. Hij deinsde er niet voor terug de vrouw van zijn halfbroer Herodes Filippus (die tevens zijn nicht was) af te troggelen. Hij hield zoveel van haar dat hij zijn eerste vrouw, een Arabische prinses, de deur uit stuurde, wat nog bijna een oorlog veroorzaakte. Nee, je moest niet aan Herodias komen!

In de zonde leven

O, wat een getrouw dienaar was Johannes de Doper. Eerlijk wees hij Antipas op de zonde met Herodias. Het zou uiteindelijk Johannes' dood betekenen. En had Herodes nu maar geluisterd naar Johannes, was hij nu maar op z'n knieën voor de Heere neergevallen! Maar hij brak niet met de zonde. Hij leefde erin verder. Vrouwen waren het 'zwak' van Herodes. Tijdens zijn verjaardagsfeest zien we hem met zijn vrienden in beschenken toestand. Er moet gedanst worden! Men vergaapt zich aan ballerina Salomé, de dochter van Herodias.

En als de ballerina, opgehitst door haar moeder, als geschenk het hoofd van Johannes de Doper wenst te ontvangen, gaat Herodes (onder druk van de toezieende ogen van zijn vrienden) akkoord. Is het vreemd dat Herodes Antipas bang is dat Johannes uit de doden is opgewekt als hij het gerucht van Jezus ontvangt? Zou Johannes teruggekomen zijn om hem te straffen vanwege zijn zondige praktijken?

Blinkend kleed

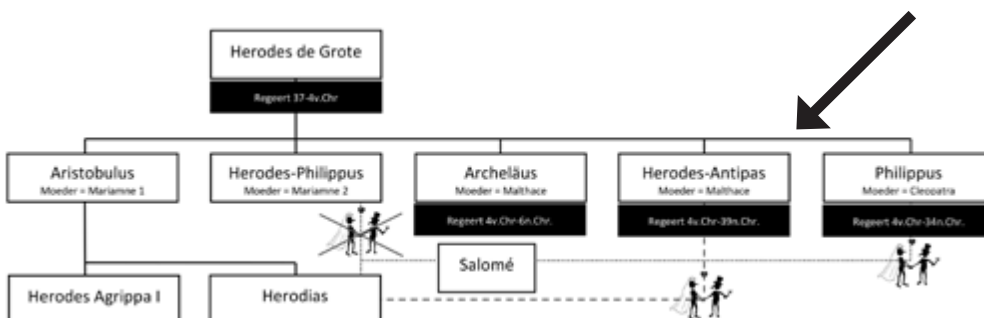
Het voert te ver om heel het leven van Antipas uit te schilderen. Ik wil nog wijzen op twee dingen. Deze Herodes was ook degene die de Middelaar bespotten in het blinkend kleed. O, wat was hij blij toen de Heere Jezus naar hem gebracht was. Hij wilde Hem al zo lang ontmoeten. Waarom? Ach, Herodes wilde dat Jezus ook eens een wonder voor hem verrichtte. (Luk. 23:8). Maar Jezus geeft Hem niet één antwoord op zijn vragen. Dan zien we de ware aard van Antipas weer voor de dag komen. Hij laat Christus verachten en bespotten. En hij houdt er nog een mooie vriendschap aan over. Op deze dag wordt hij namelijk bevriend met Pilatus.

Een paar jaar na de dood van de Heere Jezus klom Herodes' hoogmoed ten top. Opnieuw is het Herodias die het vuurtje aanblaast. Antipas dient een verzoek in bij de keizer van Rome om ontheven te worden van zijn titel als viervorst. Hij vraagt koning te mogen worden. Dit valt verkeerd bij de keizer. Deze verbant Antipas naar Frankrijk. Eén ding is te prijzen in de duivelse Herodias. Ze blijft haar 'man' trouw en gaat met hem mee.

Herodes en Herodias, ik kom ze nog vaak tegen. Op straat, in de kerk, en in het eigen hart. U ook?

In het slotartikel wil ik dit wat verder uitwerken. Maar eerst moeten we nog stilstaan bij viervorst Filippus en Archelaüs. ♦

► wordt vervolgd

Vredevorst en politiek

P. Schalk, Veenendaal

Nog even, en dan beleven we weer de Kerstdagen, de dagen waarop we het heilsfeit van de wondervolle geboorte van het Kerstkind herdenken: 'En zij baarde haar eerstgeboren Zoon, en noemde Zijn Naam Jezus'.

► De Oekraïense president Zelensky heeft een wetsvoorstel ondertekend waarin is vastgelegd dat de officiële viering van Kerst wordt verplaatst naar 25 december.

Voor ons valt het Kerstfeest op 25 december. En dan is er nog een toegift, de Tweede Kerstdag op 26 december. Ik schrijf bewust 'Voor ons ...', omdat niet overal dezelfde datum wordt gehanteerd. Zo vieren de Oekraïense en Russisch-Orthodoxe Kerken het Kerstfeest op 7 januari. Dat komt omdat zij de oude Juliaanse kalender gebruiken. Die kalender loopt niet synchroon met die van ons. Ze vieren wel Kerst op hún 25ste december, maar dan is het bij ons al 7 januari. Wij volgen namelijk de zestiende-eeuwse Gregoriaanse kalender.

Politieke keuze

Nu was er onlangs een opmerkelijk bericht. De Oekraïense president Zelensky heeft een wetsvoorstel ondertekend waarin is vastgelegd dat de officiële viering van het Kerstfeest wordt verplaatst naar 25 december.

De toelichting op deze wetswijziging was dat deze verandering 'de Russische erfenis van het vieren van Kerstmis op 7 januari zou wegnemen'. Het mag duidelijk zijn dat deze verandering een politieke reden heeft, die terug te voeren is naar de complexe verhouding tussen Oekraïne en Rusland als agressor. Blijkbaar grijpt de gruwelijke aanval van Rusland op Oekraïne zo diep in dat een culturele omwenteling, na eeuwen vasthouden aan die oude kalender, aanvaard wordt. Eigenlijk is het diep treurig dat er in de vreselijke oorlog van Rusland tegen Oekraïne politieke zaken gedaan worden rond de geboorte van de Vredevorst.

Politiek correct

Het kan ook nog anders. Een mensenrechtencommissie die in opdracht van de Canadese regering werkt, heeft

iets nieuws bedacht. Zij stelde dat het uitsluitend vieren van Kerst en Pasen een vorm is van 'systematische religieuze intolerantie'. Dat is nogal wat, stelselmatige godsdienstige onverdraagzaamheid.

Wat is hier aan de hand? In Canada zijn Kerst en Pasen wettelijk erkende feestdagen. Maar de feestdagen van andere religies staan niet in het rijtje van erkende feestdagen. Dus, mensen die een andere religie aanhangen, moeten op het moment dat ze een religieuze feestdag hebben, apart vrij vragen. En christenen hoeven dat niet. Welnu, dat wordt nu bestempeld als religieuze onverdraagzaamheid. Over politieke correctheid gesproken! Volgens deze mensenrechtencommissie is die onverdraagzaamheid begonnen met de kolonisatie van Canada. Daarom vindt de commissie dat 'alle Canadezen eerst de Canadese geschiedenis van religieuze onverdraagzaamheid moeten erkennen'. En wat nog belangrijker is: Canada moet zo inclusiever worden. Eigenlijk wel treurig dat politieke correctheid leidend is bij deze subtiele aanval op de gedenkdagen van de geboorte van de Vredevorst.

Politiek overstijgend

Nee, gewenst was Hij niet. Voor Hem was geen plaats meer in herberg of huis. Zijn wieg was een kribbe, Zijn troon was een kruis. En tussen kribbe en kruis lag Zijn leven, in een land dat bezet was door de Romeinen, waar onderscheid was tussen Joden en Samaritanen, waar fanatieke farizeeërs zich op Abraham beriepen, maar waar een Kanaänitische vrouw zich beriep op de kruimels voor de honden. Waar nieuwsgierige mensen kwamen om brood en vis, maar waar een Romeinse hoofdman smeekte om slechts één woord. Waar tollenaars en zondaren met Hem aten, en waar blinden het licht zagen, waar kreupelen wandelden, doven hoorden, stommen spraken. Waar alles werd volbracht, zodat er een weg naar de zaligheid is geopend in de Zoon van Gods eeuwige liefde. Waar op de dag van Zijn nederige geboorte een Kind werd geboren, een Zoon werd gegeven. 'En men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst'. ♦

Het belang van gastopvang

Stichting De Vluchtheuvel

Gastopvang is laagdrempelige (logeer)opvang, die bedoeld is om gezinnen met zorg wat te ontlasten. Mogelijk zelfs om pleegzorg of uithuisplaatsing te voorkomen.

Stichting De Vluchtheuvel heeft ruim 200 adressen van gastgezinnen in het bestand, verspreid over heel Nederland. Al deze gezinnen, echtparen of singles zijn verschillend, maar hebben één ding gemeen: ze hebben ruimte in hun hart en huis om kinderen, jongeren of volwassenen op te vangen. In dit artikel vertellen we graag wat meer over de Gastopvang.

Vanuit Stichting De Vluchtheuvel bieden we drie verschillende vormen van Gastopvang. Bij een *voltijdopvang* is het kind, de jongere of volwassene de hele week bij het gastopvanggezin. Een voltijdplaatsing is mogelijk voor een periode van een aantal weken tot maximaal drie maanden. Het kind, de jongere of volwassene draait in deze periode volledig met de familie mee. Als bij een aanmelding al duidelijk is dat de plaatsing langer dan drie maanden gaat duren, wordt er in onderling overleg gekeken of pleegzorg ingezet kan worden. Deze begeleiding vraagt meer dan in Gastopvang geboden kan worden. Voltijdopvang is bijvoorbeeld geschikt ter overbrugging voor andere zorg, of wanneer er per direct een time-out opvangadres nodig is.

Er zijn mogelijkheden voor *deeltijdopvang*. Deze vorm van opvang is er ook voor kinderen, jongeren én volwassenen.

Wat deeltijd inhoudt, verschilt per aanvraag. Soms gaat het om één weekend per maand. Er zijn ook kinderen die elke week ergens een middag gaan spelen. Hoe de gastopvangplaatsing eruitziet, hangt af van de vraag van de ouders of van de volwassene. Deze deeltijdplaatsing is voor langere tijd en heeft geen vaste einddatum. Het kan duren zo lang als nodig voor de gast en haalbaar is voor het gastgezin. Tenslotte hebben we nog *Kristal*. Kristal is bedoeld voor jongeren tussen 18 en 23 jaar die door omstandigheden niet meer thuis kunnen wonen, maar ook nog niet op zichzelf kunnen wonen. Met ambulante hulpverlening worden ze begeleid naar zelfstandig wonen. Kristalopvang bieden we voor de duur van minimaal een half jaar tot maximaal twee jaar. Deze jongeren kunnen een plek krijgen in een huisje op het erf of een deel van het eigen huis van de gastouder. Gastopvangouders zijn hier de beschikbare volwassenen op wie de jongeren terug kunnen vallen.

Alle leeftijden

Wie kan gebruikmaken van Gastopvang? Gastopvang is er voor alle leeftijden. Samen met de hulpverlener (én de ouders) wordt gekeken of dit een passende vorm van hulp is. Denk bijvoorbeeld aan een kind dat veel zorg nodig heeft. Ouders

kunnen dan met enige regelmaat worden ontlast zodat ze de extra zorg voor hun kind langer vol kunnen blijven houden. Gastopvang is ook geschikt wanneer een ouder tegen eigen grenzen aanloopt en hij/zij daarvoor even een time-out nodig heeft.

Bij volwassenen die gebruik maken van Gastopvang wordt er ook samengewerkt met een betrokken hulpverlener, en overleggen we of Gastopvang passend is. Opvang kan passend zijn wanneer het 'uit huis zijn' helpend is voor de volwassene in zijn situatie. Bij iedere aanvraag denken we mee en kijken we wat we mogelijk kunnen betekenen.

Een voorwaarde voor voltijdplaatsing voor volwassenen is dagbesteding (werk of vrijwilligerswerk). Als er sprake is van verslavingsproblematiek, ernstige psychiatrische problematiek, of als er geen hulpverlening betrokken is, zal Gastopvang niet mogelijk zijn.

Gastopvangouder worden

Gastgezinnen zijn 'gewone' gezinnen, echtparen en singles die ruimte in hart en huis hebben. Ze hebben inzicht in eigen sterke kanten en uitdagingen. We verwachten respect als basishouding, want alle ouders doen hun best goede ouders te zijn en zijn er niet bij geholpen dat gastopvangouders 'betere' ouders proberen te zijn. Vanuit De Vluchtheuvel worden de gastopvanggezinnen begeleid en toegerust door de coördinator. Zij geeft steun en denkt mee gedurende een plaatsing. Zo ontdekken veel gastopvanggezinnen dat ze van elke plaatsing opnieuw leren en vaak tot zegen mogen zijn voor een ander.

Er zijn nog steeds onvoldoende gezinnen om voor elke aanvraag een goede match te maken. Daarom zijn nieuwe gastopvanggezinnen van harte welkom.

En... kan de Gastopvang wat voor jou betekenen? We horen graag van je! ♦

- Regio Noord: lbluemink@stichtingdevluchtheuvel.nl
- Regio Oost: jhendriksen@stichtingdevluchtheuvel.nl
- Regio Zuid: cmeulmeester@stichtingdevluchtheuvel.nl
- Regio West: gvanes@stichtingdevluchtheuvel.nl

Het hart van Christus

Thomas Goodwin

uitg. De Banier, 163 blz., € 19,95.

Thomas Goodwin was een tijdgenoot van John Owen. Owen noemde Goodwin: 'Mijn geliefde collega en zeer voorname man, wiens gelijke in het werk in het Evangelie en Parlement niet is te vinden'.

Dit betrekkelijk kleine boekwerk over het hart van Christus toont ons het werk dat Christus nu verricht aan Gods rechterhand. Een werk waar veel christenen te weinig kennis en troost van hebben. Goodwin wil dat veranderen. Hij bespreekt de afscheidswaarden van Jezus uit Johannes 14-16 en tekent ons Jezus als een barmhartig en medelijdend Hogepriester. Hij laat ons zien dat Jezus vanwege Zijn ware mensheid gevoelens en genegenheden kent, die wij ook kennen. Het hart van Mozes was zó bij Israël dat hij tot God zei: 'Indien U hen niet vergeeft, delg mij dan uit Uw boek'. Veelmeer is het hart van Jezus bij allen die in Hem geloven. Jezus' menswording, verzoeken en lijden maken Hem bekwaam en geschikt om de weg van strijd en lijden van de gelovigen te verstaan en hen daarin te troosten. Daarom moeten de gelovigen in beproeving denken aan de weg die Jezus

ging. De kennis van Zijn weg verlicht de weg van de gelovigen.

Jezus' gevoelens van medelijden met de zo dikwijls beproefde gelovigen zijn in de hemel niet veranderd. 'Wees er maar nooit bang voor dat Christus' verheven staat in de hemel ook maar iets zal veranderen aan Zijn gezindheid, want deze verhoogde staat maakt Zijn toewijding aan dit werk juist nog groter' (blz. 113).

Goodwin leidt ons tot de troostrijke gedachte dat juist Jezus' ware mensheid en al de verzoeken en verlaten die Hij heeft ervaren Hem in staat stellen naast ons te staan en ons te versterken. Goodwin stelt: 'Op zo'n wijze waarop God Zelf het nooit had kunnen zijn' (blz. 125).

Luther zegt: 'Je kunt Jezus nooit diep genoeg in onze mensheid trekken'.

Nu, daar was Goodwin van doordrongen. Hij wijst op een heel bijzondere zaak.

Hij toont aan dat Jezus herinnering heeft aan Zijn weg op aarde. 'Hij heeft ook een actief geheugen en brengt Zich in herinnering hoe bewogen en benauwd Hij Zelf was toen hij op aarde was en in dezelfde of soortgelijke noden verkeerde' (blz. 139).

Zo is Goodwin bezig om Jezus dicht bij de strijdende gelovigen te brengen. Hij laat ons het hart van Jezus zien. Dat maakt dit kleine boekje een dierbaar kleinood.

ds. C. Harinck, Kapelle

Boekaankondigingen

"De zaligheid des Heeren"; Hermannus Faukelius; uitg. Den Hertog, Houten; 303 blz.; € 26,90.

In dit boek zijn acht (hertaalde) preken opgenomen die betrekking hebben op Christus' geboorte, besnijdenis, sterven en opstanding. Voorin staat een korte levensbeschrijving van Faukel (1558-1625).

"Korenaren tussen de schoven opgelezen"; C.H. Spurgeon; uitg. Den Hertog; 159 blz.; € 15,90.

Een bloemlezing van ongeveer 150 korte of langere stukjes uit Spurgeons geschriften. De 'prins der predikers' (1834-1892) bezat de gave om met weinig woorden veel te zeggen.

"Het Hogepriesterlijk gebed", ds. Joh. van der Poel; uitg. De Banier; 133 blz., € 15,95.

Boek met zeven preken over het Hogepriesterlijk gebed, van de oudgereformeerde predikant ds. Joh. van der Poel (1909-1981).

"Gedenkt!"; J.C. Ryle; uitg. Lucas boeken; 100 blz.; € 12,95.

In dit boekje legt Ryle (1816-1900) de nadruk op het belang van gedenken bij het Avondmaal. Er is een leesrooster toegevoegd met citaten om gebruikt te worden in een week van voorbereiding.

"Adventsverwachting"; ds. A. Schot; uitg. De Banier; 114 blz.; € 11,95.

Dit boekje bevat 24 korte meditaties voor persoonlijke overdenking of voor gebruik in gezinsverband. Door de geboorte van Immanuël in het menselijke vlees kunnen verloren zondaren uit genade verlost worden van de rechtvaardige straf.

"Hij is het Die ons Zijne vriendschap biedt"; R.M. McCheyne; uitg. Den Hertog; 365 blz.; € 15,90.

Een klein dagboek, samengesteld uit de geschriften van McCheyne (1813-1843). A. Bel heeft deze kernachtige stukjes geselecteerd.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Aalst,
 ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
 te Franklin Lakes (New Jersey, VS)
 en 's-Gravenzande,
 ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
 te Grand Rapids-Covell Avenue
 (Michigan, VS),
 ds. A. Schot te Nunspeet;
 te Kalamazoo (Michigan, VS),
 ds. H.A. van Zetten te Nieuw-Beijerland;
 te Naaldwijk,
 ds. G. Clements te Gouda;
 te Ooltgensplaat,
 ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
 te Westkapelle,
 ds. P.C. Vlot te Krabbendijke.

BEDANKT

voor Goes,
 ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;

voor Puttershoek,
 ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

DANKWOORD UIT TILBURG

Op zaterdag 18 november mochten we door Gods trouw en goedheid herdenken dat het zaad van het Woord 50 jaar in Tilburg gezaaid mag worden. We zien terug op een waardige herdenking in de morgenbijeenkomst, terwijl we in de middag velen mochten begroeten bij de panelbijeenkomst en gedurende de open middag. Na de Heere zeggen we allen hartelijk dank, voor de aanwezigheid, de steun en vooral voor het gebed. Mogen we het evangelisatiewerk in Tilburg, maar ook elders, blijvend in uw gebeden aanbevelen? Het is ons uitzien dat de Heere krachtig wil doorwerken in de posten.

Het evangelisatiewerk is mede mogelijk

door de vele giften. Daarom brengen we het bankrekeningnummer van Het Kruispunt nogmaals onder uw aandacht: NL34 RABO 01702938 07 t.n.v. Het Kruispunt Tilburg.

H.J. van den Boogaart, evangelist
 A. Geuze, coördinator

CORRECTIE

In het verslag van de vergadering van 21 september 2023 van de classis Kampen stond vermeld dat de zonnepanelen op het evangelisatiegebouw in Leeuwarden waren geschonken door de gemeente Kampen. Dit berust op foutieve informatie. Ze zijn wel gratis geplaatst door leden van Kampen, maar geschonken door een firma van wie de eigenaar behoort tot een van de classisgemeenten.

Herdenking in Waarde

Op 10 november was het 90 jaar geleden dat de gemeente van Waarde werd geïnstitueerd. Er werd een herdenkingsbijeenkomst belegd waarin ds. L. van der Kuijl voorging.

Onze predikant begon de dienst met een moment van memoreren, aan de hand van de eerste regels van Psalm 48:4 (ber.). 'Wij, o verheven Majesteit, gedenken Uw weldadigheid, in 't midden van Uw heil'ge woning'. 'De stroom van het Evangelie is zelfs in Waarde terechtgekomen, waar de Geest nog steeds werkt. Wij gedenken Gods weldadigheid, ook in het zenden van Zijn knechten. God zendt hen om mensen te roepen tot bekering en geloof'. Ds. Van der Kuijl sprak over 'Een spelonk in Adullam' (naar aanleiding van 1 Samuël 21:10 tot

1 Samuël 22:4). Na het afsluiten van de dienst werd het gedenkboek "Zijn sterke arm en grote wonderen" overhandigd. De voorzitter van de jubileumcommissie, ouderling A.J. den Butter, reikte de eerste exemplaren uit aan ds. Van der Kuijl en aan de auteur, C. van den Bovenkamp.

Daarna volgden nog twee toespraken. Burgemeester mevrouw J. van Egmond schetste lijnen vanuit de geschiedenis en wenste de gemeente geluk met het jubileum en het goede voor de toekomst. Ds. S. Maljaars sprak de

gemeente toe als consulent en afgevaardigde van de classis. Hij wees erop dat de gemeente de laatste dertig jaar vijf predikanten heeft ontvangen. 'Het Woord is gezaaid op de akker. De Heere heeft het zaaien willen zegenen. Zij die met tranen mogen zaaien, zullen straks ook met gejuich maaien'.

Het jubileumboek is te bestellen via het volgende e-mailadres: jubileumgergemwaarde@hotmail.com (prijs 49,- excl. verzendkosten).

Kerkenraad Waarde

Berichten

ZANGAVONDEN

Aagtekerke - Kerk Geref. Gemeente, do. 21 dec., 19.30 uur, gem. koor De lofstem; opening ds. A.P. Baaijens; collecte voor Jeugdbondactie 'Bijbel binnen bereik'.

Goes - Sionkerk, zat. 23 dec., 19.30 uur, jeugdkoor Jong Asaf, mannenkoor De lofzang, gem. koor Asaf, Jacco Goud en Martijn Kooijman, orgel.

Hasselt - Grote Kerk, vr. 15 dec., 19.30 uur, groot Nederlands koor, mannenkoor Harpe Davids (Geref. Gemeente Genemuiden), Harm Beens en Harm-Jan van der Sluis, orgel; leiding ds. A. Verschuure (toegang vrij).

Krimpen a/d IJssel - Sebakerk, vr. 22 dec., 19.30 uur, Seba gem. koor, Seba meidenensemble, Seba kinderkoor, Arjan Kuiper en Joas IJzerman, orgel;

collecte voor Jeugdbondactie 'Bijbel binnen bereik'.

Leeuwarden - Grote Kerk, Bredeplaats 4, vr. 22 dec., 20.00 uur, Noordermannenkoor, ensemble Con Passione, Harm Hoeve, orgel; leiding evang. S. de Visser (toegang vrij, aanmelden verplicht op www.naarhetconcert.nl).

Rijssen - Zuiderkerk, zat. 23 dec., 19.00 uur, jeugdkoor Jubilate, Noordermannenkoor, Jan-Geert Heuvelman en Han Beverdam, orgel; leiding ds. S.W. Janse.

Tiel - Maartenskerk, vr. 22 dec., 19.30, zangver. Deo Juvante met meiden- en kinderkoor, Cees van der Hart, orgel; leiding ds. W. Mouw; collecte voor deputaatschap Israël

(entree € 7,50, tot 12 jaar € 2,50 - www.deojuvantekesteren.nl).

Waarde - Adullamkerk, zat. 23 dec., 19.30 uur, samengesteld mannenkoor Zeeland, Bram Bout, orgel; collecte voor bouwfonds.

Werkendam - Bethelkerk, zat. 23 dec., 19.00 uur, mannenkoor DEV, jeugdkoor Asaf, jongerenkoor Cantilena, Jaap Boer en Willem den Boer, orgel; leiding ds. H.J. Agteresch; collecte voor Albanië.

Yerseke - Herv. Kerk, vr. 22 dec., 19.30 uur, mannenkoren Jeduthun en Ethan, Reindert Jan Rijkers en Jacco Goud, orgel; leiding oud. P. van Vijven; collecte voor deputaatschap Israël (toegang vrij).

Kerkdiensten

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

ZONDAG 17 DECEMBER 2023

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalst** 14.30 uur ds. J. Beens; **Alblasserdam** 9.30 en 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Alphen aan den Rijn** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 16.00 uur ds. B. Labee; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Berkenwoude** 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Bodegraven** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Borssele** 14.00 uur ds. S. Maljaars; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Burgh-Haamstede** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Delft** 18.00 uur stud. R.T. Michielse; **Den Haag-Scheveningen** 15.00 uur ds. H. Brons; **Deventer** 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dordrecht** 9.30 (H.A.) en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Eindhoven** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van

Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 18.00 uur ds. C. Harinck; **Gorinchem** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravanzande** 14.30 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.30 uur ds. M. Joosse; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 18.30 uur stud. J. Janse; **Hoofddorp** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Houten** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kamperland** 10.00 en 14.30 uur stud. J. Janse; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 uur (H.D.) ds. G.J. van Aalst en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J.

Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 9.30 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur stud. W. de Jong; **Marknesse** 19.00 uur ds. A. Schot; **Meeuwen** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 15.00 uur ds. M. Blok; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Mijdrecht** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Moerkapelle** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. P.C. Vlot; **Nieuwe-Tonge** 10.00 en 18.00 uur stud. J. Kroon; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Nieuwerkerk** 15.30 uur ds. J. van Laar; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Laar; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Oostvoorne** 10.00 en 15.00 uur stud. R.T. Michielse; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Ouddorp** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Oude-Tonge** 15.30 uur stud. J. Kroon; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Poederoijen** 9.30 en 18.30 uur ds.

C. Sonneveld; **Poortugaal** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Puttershoek** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Rhemen** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Sliedrecht** 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Soest** 9.30 uur ds. G.J.N. Moens en 19.00 uur ds. W. Silfhout; **Spijkenisse** 18.30 uur ds. G.J. Baan; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. J. Schipper; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. B.J. van Boven; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg;

Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; **Waarde** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. L. van der Kuij; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 uur ds. P. van Ruitenburg en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Westzaan** 19.00 uur ds. P. Mulder; **Wierden-Aadorp** 14.00 uur ds. P.D. den Haan en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. J. IJsselstein en 18.30 uur ds. J. Schipper; **Zeist** 10.00 en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippo; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren.

DINSDAG 19 DECEMBER 2023

Meeuwen 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

WOENSDAG 20 DECEMBER 2023

Alphen aan den Rijn 19.30 uur ds. G.

Pater; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Opheusden** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Opperdoes** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Rilland-Bath** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Terneuzen** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi.

DONDERDAG 21 DECEMBER 2023

Alblasserdam 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Kootwijkerbroek** 14.00 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 22 DECEMBER 2023

Boskoop 14.00 uur (huw.bev.) ds. P.J. de Raaf.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 17 DECEMBER 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur ds. M. Blok en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

TRADITIONELE OUDEJAARSSAMENZANG GROTE KERK GORINCHEM

D.V. VRIJDAG 29 DECEMBER

m.m.v. Betuwse Bovenstengroep • 19.30 uur

Collecte: Noodhulp Moldavië • Toegang vrij!

Organist: Pieter Heykoop - Leiding: Ds. W. Mouw

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

De Vluchtheuvel

Christelijke psychosociale hulpverlening

Zelfst. woonruimte (huur) gezocht

per jan/feb 2024, 1 slaapkamer, regio Rhemen. Contact: 0640188223

Ruime vakantiewoningen in de

moie Duitse Pfalz. Meer info:

www.beth-etham.de of 0049-6385-9255577 (vaste net) of 0049-151-57262272 (mobiel met whatsapp).

We spreken Nederlands!

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)

* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk

* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63

www.andanteorgels.nl

Niet-ritmische

oudejaarspsalmzangavond
OUDE KERK ZWIJNDRECHT

Vrijdag 29 december 2023

Organist: Adriaan Pakvis

Meditatie: Ds. A. Verschuure

Deuren open 19:00 / Aanvang

19:30 Toegang vrij! Collecte t.b.v.

Gereformeerde Bijbelstichting

PROCESOPERATORS M/V uitgenodigd

bij **InSus B.V.** in Duiven. Samen duurzame isolatie produceren. Schoon werk, nieuwe fabriek, hecht team.

Jij gaat het verschil maken!

Kom kennis maken en vrijblijvend een dagje meelopen, welkom! Bel of app met

Peter Hoekman 06-27018985.

www.insus.nl/vacatures/

Acidophilus Plus (NeoLife) - probioticum:

* ondersteunt een goede darmwerking

* verhoogt de weerstand tegen

ongunstige bacteriën en schimmels

Dec-aanb. | Kommie 0634826766

www.naturalhealthproducts.nl

Kortingscode: **pro12**

Actie t.b.v. "In de Gouwstraat"
Nieuw boek ds. A. Moerkerken:
"Beeldend onderwijs", 26 meditaties
 (over gelijkenissen), € 19,90 excl.
 verzendkosten. Te bestellen via
 bax@kliksafe.nl of 010-4519137.
 Actie loopt tot 31 december 2023.

Oudjaarsconcert D.V. 29 december,
Sint-Joriskerk Amersfoort, aanvang
 19.30 uur. Projectkoor Bethlehem o.l.v.
 Hanna Jonkers i.s.m. Tienerkoor Jedidja
 o.l.v. Jolanda van Dam.
 Orgel: Hugo van der Meij.
 Piano: Laurène Fierens, Lucas de Heer.
 Trompet: Corné Jonkers.
 Hobo: Heleen Geluk. Dwarsfluit: Imma
 Gerritsen, Marjoke van de Werken.
 Spreker: Ds. J.A. Weststrate.
 Entree €5,- p.p. Kinderen t/m 12 jaar
 gratis. Kaartverkoop bij de ingang.
 Collecte t.b.v. Stichting Bethlehem.

D.v. heel december 3e tweedehands
boek gratis*, in de winkel en online.
 Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

Voyage Unique organiseert reizen voor
 reformatorische singles vanaf 35 jaar!
D.V. in de meivakantie Bunyanreis o.l.v.
drs. H. van Grol. www.voyageunique.nl

M.B.S. BAS ANNE ZOEKT MATROOS,
VOLMATROOS, STUURMAN.

Lijkt het jou leuk om al werkend door
 heel Nederland heen te reizen, dan zijn
 wij op zoek naar jou! Zaterdag en
 zondag vrij. Voor info: 0630237853

Mooi eindejaarsgeschenk 'Breng mijn
dochter van verre' door N. Verdouw,
 hoe Hongaarse verpleegster overging
 naar Ger. Gem. en geleid is aan de dis bij
 ds. Mallan: www.ramshoorn.nl
 Nu intekenen voor € 15,95 ipv € 19,95!

Groote Kerk - Maassluis
SAMEN ZINGEN
MET ANDRÉ NIEUWKOOP
 DV zaterdagmiddag 6 januari 2024
 EVANGELIST M. ROZEMA
 ALGHELE LEIDING
 Bestel kaarten en meer informatie:
NAARHETCONCERT.NL

 Familystream
De grootste
reformatorische
muziek- en
luisterboekcollectie
 Luister nu gratis 1 maand mee!
 Ontdek hoe het werkt op
www.familystream.nl

Reformatorische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.
Tevens voor mediation en zakelijke advisering.
 Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.
 44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
 0344 - 667042 of info@rpnederland.nl
www.rpnederland.nl

Cursussen Oudvaders
Nieuw **Thomas Brooks**
De hemel op aarde
Volle zekerheid van de zaligheid
Schrijf u ook in
 Voor meer info bezoek de website of
 bel 0118-583025 / 0172-532796

NIEUWJAARSCONCERT MET PIETER HEYKOOP
LAURENSKERK ROTTERDAM
D.V. ZATERDAG 13 JANUARI
 Improvisaties & veel Samenhang
 14.30 uur/kerk open vanaf 13.45 uur
 € 15,- / kinderen t/m 12 jaar gratis!
 bij binnenkomst contant/pin • **Kerk verwarmd !**
 (dit concert wordt niet uitgezonden)

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
 Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
 033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

 Timotheos

Eindejaars gift
 Bashiru Mpando (11 jaar)
 droomt ervan om dokter
 te worden. Helpt u mee zijn droom waar te
 maken? Timotheos biedt goed kwalitatief
 onderwijs in Malawi. Zo kan Bashiru zijn
 diploma halen, krijgt hij voeding en brengen
 we hem in aanraking met het Evangelie.
 Scan de QR-code om
 te betalen voor Eindejaarsgift.
www.timotheos.nl

bijzondere
noden
 handen van de kerk

"EEN KILLE WINTER
STAAT VOOR DE DEUR"
 Bekijk het verhaal van *Irina* en
 steun haar met voedsel, brandstof
 en medicijnen

 NL52 INGB 0000 3074 47
 o.v.v. Eindejaarsactie Oekraïne.

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken
 én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk
 (desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veendaal | speksnijder.nl

SPEKSNIJDER
 mode met aandacht

+ **werkmettalent**

Ontmoet ons op hét Christelijk Loopbaanevent!

Vrijdagmiddag **5 januari** én
zaterdag **6 januari 2024**

AFAS in Leusden

Het event wordt georganiseerd door het Reformatorisch Dagblad en WerkMetTalent en zit vol met lezingen, workshops en een banenmarkt voor inspirerende ontmoetingen.

Thema:

'Wat is wijsheid?'

Zien wij jou daar?

Ga voor meer informatie naar
christelijkloopbaanevent.nl

www.werkmettalent.nl

je bent welkom

Als thuis even niet meer gaat

Het kan je gebeuren. De spanningen lopen thuis – om welke reden dan ook – hoog op. Zó hoog, dat je uit huis moet. Maar... waar ga je dan heen? Stichting Op Doorreis biedt een tijdelijk warm thuis aan christelijke jongeren en volwassenen. Bel of mail en check meteen of er plek is voor jou.

Logeerhuizen in Barneveld, Scherpenzeel en Yerseke

- Zonder indicatie welkom
- Opvang in een landelijke omgeving
- Gastvrijheid in eigen sfeer

085 - 400 8686 www.stichtingopdoorreis.nl **op doorreis**

Terlouw Parket Ede, voor het leveren, leggen en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of mail naar info@terlouwparket.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor **accommodaties** en **autoverhuur**.

VAKANTIE in de BETUWE op boerderij-camping DE VIJVERHOF in OMMEREN.
Tevens verhuur accommodaties.
www.campingdevijverhof.nl
0344601973/065708822

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Maakt u Happiness gelukkig?

Haar naam betekent geluk. Maar daar is weinig van te merken in het leven van dit meisje. Als jongste van negen kinderen, was ze al op zesjarige leeftijd wees.

Dankzij uw gift krijgen kinderen als Happiness onderwijs, horen ze over de Heere Jezus, en hebben zij een toekomst. Gelukkig!

Doneer
4 kinder-
bijbels voor
€ 20

Uw **decembergift** wordt **verdubbeld!**
Scan de QR-code en doneer!

Stēphanos
www.stephanos.nl

Uw gift is welkom op NL74 RABO 0335 3074 50 of via de QR code. Of word sponsor via stephanos.nl/ikhelp

ANBI

WERKEN BIJ VAN HARBERDEN

Er is ruimte voor nieuwe collega's!

Voel de dynamiek van ondernemende klanten. Speel dagelijks in op grote en kleine vragen van klanten. Ontdek hoe jij met jouw kennis bedrijven verder helpt.

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR:

- Aangiftemedewerker
- Fiscalist (junior / senior)
- Assistent Accountant

Neem contact op met Jacob van der Sluys
06-43821281 of jvdsluys@vanharberden.nl

VAN HARBERDEN

Prettig idee.

www.vanharberden.nl/werken-bij

Veenendaal | Ridderkerk

Klamar's
FASHION BY ROBBERT

's-Gravenstraat 63
's-Gravenpolder
06-14531528

Voor openingstijden en mogelijkheden
voor een privé-afspraak, zie www.klamarsfashion.nl

Vanaf zaterdag 23 december 2023 tot
dinsdag 2 januari 2024 zijn wij gesloten
i.v.m. vakantie. Tevens bedanken wij u voor
het in ons gestelde vertrouwen het afgelopen
jaar en hopen wij vanaf D.V. 3 januari 2024
weer voor u klaar te staan.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

M 06 - 46376232

E info@phvanderleer.nl

W www.phvanderleer.nl

Werken zonder zorgen?

In een wereld waar christelijke waarden niet
vanzelfsprekend zijn, is het cruciaal om een stem te
hebben. Een stem die spreekt voor jou; voor jouw
waarden, jouw overtuigingen. Welke zorg je ook hebt,
de RMU staat voor je klaar. Met expertise en een sterk
netwerk. Met juridische hulp en advies, afgestemd op
jouw unieke situatie en behoeften.

Zo werkt samen beter.

Word nú lid op RMU.nu

RMU

SAMEN
WERKT
BETER

**PROBLEMEN MET
VERSLAVING?**

Wacht niet langer!
Er is hulp!

Voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 – 0601964 www.addisa.nl

**begrafenisverzorging
Den Hollander**

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

**buitenpraktijk
Mark.**

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

Rouw, eenzaam, beperking, eenverdiener of armoede? Stichting kleinsteun.nl
06-34180256. Tevens gezocht: **(jonge) maatjes, gastadressen en donateurs!**

UITNODIGING

Israëldag

Voor 't hele gezin!

2023

D.V. donderdag 28 december
Aanvang: 10.00 uur, inloop 09.15 uur

Ger. Gem. Tricht-Geldermalsen
Laan van Leeuwenstein 10

'Onderwijzen en onderhouden'

Voor jongens en meisjes tussen de 6 en 12 jaar is er een leuk kinderprogramma.
Ook is er een **toffe verrassing!**
Voor de kleine kinderen is er een crèche.
Opgeven kan tot woensdagmorgen 27 december

PROGRAMMA

Morgen (10.00-12.00 uur)

- **ds. A. Schot** opening
- **ds. Yuri Maerskiy** uit Moldavië
- **bijdrage over de Makor HaTikvaschool** in Jeruzalem

Pauze
Koffie, thee en soep gratis
Verschillende soorten broodjes te koop
Gratis friet en snack voor de kinderen
Verkooptafels met (Israël)kaarten, boeken en Israëlproducten

Middag (13.30-15.00 uur)

- **ds. M.L. Dekker** over de voortgang in de gemeente Nechama en verslag over de noodhulp Israël via videoboodschap
- **ds. A. Margulis** uit Oekraïne via videoboodschap
- **kinderkoor 'De kleine lofstem'** uit Tricht-Geldermalsen
- **verhaal** voor de kinderen

Tijdens de Israëldag is er gelegenheid om de spaarbusjes te legen

israeldag.nl - 0348-489 929

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
LIDGANG VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER Bewuste keuze

Colofon

Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**
J. van 't Hul
Liedererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij:**
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

Enkele handige websites
Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Vrede

De wereld staat in vuur en vlam. Volken zuchten onder (oorlogs)geweld.

Op tal van plekken op aarde is de vrede ver te zoeken. Het zal alleen maar erger en dreigender worden. Totdat Hij komt en het geweld teniet zal doen.

Tussen Oekraïne en Rusland is tot op heden nog geen vrede. De diepingrijpende oorlog tussen Israël en Hamas laat niemand van ons los. We bidden om de vrede voor Jeruzalem. We kunnen denken aan het geweld in Afrikaanse landen en nog zoveel plekken meer waar we nauwelijks iets over horen.

Dat er geen vrede is, is een gevolg van ons eigen handelen. De paradijszonde, het kiezen voor oorlog tegen God, trekt diepe sporen. Geen vrede tussen volken, geen vrede in families, geen vrede in de kerk, geen vrede in het hart! De situatie lijkt uitzichtloos.

Maar juist in deze (advent)weken is er meer te zeggen dan dit. Hoewel er vanuit de Heere geen enkele verplichting was, heeft God Zijn vredesgedachten bekendgemaakt. Het onbegrijpelijke is waar geworden. Adamskinderen verdienen immers geen vrede meer. Maar desondanks heeft God voor het vredesakkoord gezorgd. Hij zond Zijn Shalom, Zijn Salomo, Zijn Vrededorst.

Meerdere personen in de Bijbel waren al een heenwijzing naar Hem. Denk aan Jozua, David en Salomo. Meerdere profeten hebben rijk van Hem geprofeteerd. Denk aan de profetie van het komende Licht (Jes. 9:1) en de Vrededorst (Jes. 9:5). Het is vervuld in de Heere Jezus. Hij zei Zelf: 'Meer dan Salomo is hier'.

Uiteindelijk zullen allen die Hem als de Vrededorst hebben leren (er)kennen de vrede genieten en de aarde beërven (Ps. 37:11). Dan zwijgt het oorlogsmaterieel. Dan is de strijd voorbij (Jes. 2:4). Dan zullen de bergen vrede dragen (Ps. 72). Dit is Gods Vrede, die ons verstand te boven gaat. Zijn Shalom gewenst!

Leestip: Jesaja 9:1-6

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Uit:

Het levenslied van Robert

Het is 27 maart 1839 als McCheyne per schip naar Londen vertrekt. De drie andere predikanten vertrekken enkele dagen later naar Londen.

Robert kijkt zijn bagage nog eens na. Vader McCheyne heeft nog een pakket spullen gestuurd en een brief vol raadgevingen. Er zit een Schotse omslagdoek bij. Zou hij die in de woestijn nodig hebben? Glimlachend leest hij alle vaderlijke adviezen nog eens door.

Lang blijft Robert naar de kade kijken, die steeds kleiner wordt. Hij ademt diep de frisse zeelucht in en slaat de nieuwe omslagdoek om. Bij gure zeewind komt hij in ieder geval van pas.

Drie dagen later is er een afscheidsdienst in Londen, waar de andere drie predikanten zich bij hem voegen. Er zijn veel vrienden van Israël en bekeerde Joden aanwezig. Als Robert eindelijk de krijtrotten van Dover achter zich laat, pakt hij zijn notitieboekje om de eerste aantekeningen te maken.

'Wie kan zeggen wanneer wij deze zullen weerzien? Wij zullen misschien eerder de kust van een beter vaderland, de ware woning, de hemelse zien!'

De eerste grote stad die het gezelschap aandoet is Parijs. De predikanten zijn teleurgesteld als ze zien hoe de mensen in Parijs leven. Zouden hier wel christenen wonen? Maar als ze op zondagavond in een kleine hugenotenkerk een preek beluisteren, merken ze dat de Heere ook hier Zijn kinderen heeft. De reis gaat verder. Via de Rhône varen ze naar het zuiden en genieten van het prachtige landschap met de vele wijngaarden. In Italië schrijft Robert een lange brief naar Elisa, waarin hij uitvoerig vertelt over hun belevenissen en het vreemde eten dat zij krijgen.

'Wat zou ik graag naar de gewone kost teruggaan. Ik kan echt naar een heerlijke kop thee van jou verlangen!'

In iedere plaats waar de boot aanlegt, proberen de predikanten met Joden in contact te komen. De reis gaat verder over de Middellandse Zee en de reizigers zetten op 13 mei voet aan wal in de eeuwenoude stad Alexandrië. ♦

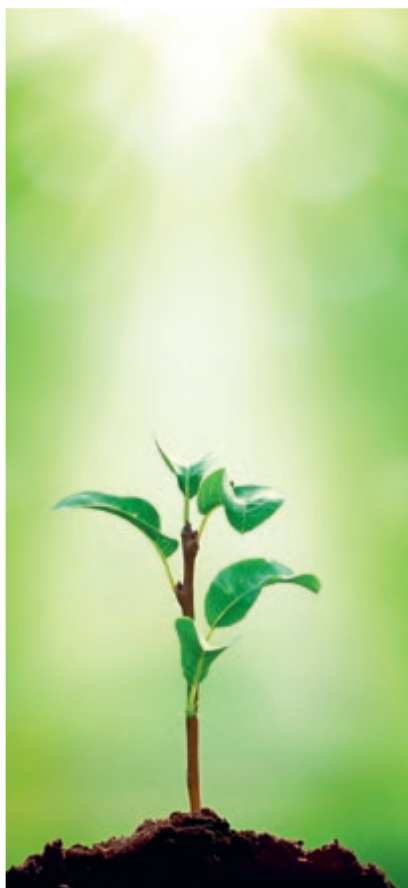
vervolgverhaal | M.H. Karels-Meeuse - uitg. Den Hertog

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Standen op de school van Christus en de prediking

Wat is het belang van het spreken over de standen in de genade bij de prediking?

Schriftuurlijk

De Heilige Schrift is er zo duidelijk over dat er onderscheid is in het leven der genade. We lezen bijvoorbeeld van 'lammeren' en 'schapen' (Joh. 21:15-17), van 'sterken' en 'zwakken' (Rom. 15:1), van 'geestelijken' en 'vleselijken' of 'jonge kinderen in Christus' (1 Kor. 3:1) en van het 'voortvaren tot de volmaaktheid' (Hebr. 6:1). Meest bekend is natuurlijk het woord in de eerste Johannesbrief, waar in hoofdstuk 2 de 'vaders', de 'jongelingen' en de 'kinderen' worden genoemd. Als in de prediking eerlijk de Heilige Schrift mag worden verklaard, kan het niet anders of deze zaken komen geregeld aan de orde.

De vraagsteller is wat verontrust omdat het lijkt of het in de prediking minder aan de orde komt als in vroeger jaren. Maar al zouden bovengenoemde Schriftplaatsen niet worden bepreekt, onze Heidelbergse Catechismus spreekt toch duidelijk en Schriftuurlijk over deze zaken? Elke zondag klinkt toch de zielsbeleving van de ware Kerk in dit onvergelykelijke leer- en troostboek? In Zondag 44 wordt daarbij nadrukkelijk gesproken over de 'allerheiligsten' en het 'kleine beginsel' van de nieuwe gehoorzaamheid. En het echte christenleven wordt zo treffend getekend in het antwoord (115) op de vraag waarom God ons de tien geboden - zelfs in het leven der dankbaarheid - zo scherpelijk laat prediken. We lezen: 'Eerstelijk, opdat wij ons leven lang onzen zondigen aard hoe langer hoe meer leren kennen, en des te begeriger zijn om de vergeving der zonden en de gerechtigheid in Christus te zoeken. Daarna, opdat wij zonder ophouden ons benaarstigen, en God bidden om de genade des Heiligen Geestes, opdat wij hoe langer hoe meer naar het evenbeeld Gods vernieuwd worden, totdat wij tot deze voorgestelde volkomenheid na dit leven geraken'. Als we op deze wijze Bijbels mogen spreken over de oefening en opwas in

de genade van de Heere Jezus Christus komt nooit de vrome mens in het middelpunt, maar zal God de eer ontvangen en de zondaar de zaligheid.

Bevindelijk

Zelf zijn we destijds erg geraakt door het boek 'Leren op de school van Christus, standen en voortgang in het geestelijk leven' van de puritein Ralph Venning (1621-1674). Vanuit de Bijbel tekent hij de zuigelingen, kinderen, jongelingen en vaders in Christus. Opmerkelijk daarbij is dat er 145 pagina's geschreven worden over de zuigelingen, 43 pagina's over de kinderen, 35 pagina's over de jongelingen en nog geen 2 pagina's over de vaders. Heel eerlijk lezen we in de inleiding op deze verhandeling: 'Over de eerste drie standen in de genade zal ik in dit boek uitvoerig spreken maar erg weinig over de laatste stand, die van de vaders, omdat ik me niet wilde wagen voorbij mijn eigen grens of maat. Wat de vaders betreft, heb ik dus alleen maar aangeroerd wat daarover in het algemeen uit de Schrift afgeleid kan worden'.

De vraagsteller schreef het zo noodzakelijk te vinden dat er over alle standen op de school van Christus gesproken werd. Graag willen we dat ook onderstrepen, ook al is er bij een prediker wellicht dezelfde aarzeling en beperking als bij Venning. Maar - zeker als de verplichte stof uit de Catechismus over de oefeningen in het genadeleven bepreekt zullen worden - wil de Heere ambtelijk helpen en woorden geven.

Lezer(es), is iets van Gods genade in uw leven? Venning houdt de 'zuigelingen' voor: 'Acht geen van Zijn genadegaven en vertroosting klein voor u, die geringer bent dan de geringste. Het is een grote genade om van Christus te zijn, ook al bent u één van Zijn kleintjes'. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.